

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

60. évfolyam, 225. szám

1970. SZEPTEMBER 25.

PÉNTEK

Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hetekönként vasárnap 12. oldalán.

ÁRA: 80 FILLER

Huszonöt éves diplomáciai kapcsolatunk a Szovjetunióval

Negyedszázaddal ezelőtt, 1945. szeptember 25-én állította helyre diplomáciai kapcsolatunk hazánkkal a Szovjetunióval. A diplomáciai kapcsolatok felújítását a forma szerinti békekötés követte, majd a Szovjetunió lemondott a háborús jóvátétel jelentős részéről.

Magyarország és a Szovjetunió diplomáciai kapcsolatainak felújításának 25. évfordulója alkalmából Péter János magyar és Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter táviratban üdvözölte egymást.

A kozmikus automatika diadala

Holdról hozott közet a Földön

A Luna-16 szovjet űrállomás visszatérő egysége tegnap reggel 6 óra 26 perckor (moszkvai idő szerint 8 óra 26 perckor) a megadott körzetben, Dzsezkazgan kazahsztáni várostól 80 kilométerre délkeletre ejtőernyővel ért földet.

A leszálló egység visszatérését a Földről figyelték. A berendezést azonnal helikopterrel szállították el. A holdközetmintákat tartalmazó tartályt a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának adják át elemzésre és tanulmányozásra.

A Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága, a Szovjetunió Leg-

felső Tanácsának Elnöksége és a szovjet kormány üdvözölte azokat a tudósokat, tervezőket, mérnököket, munkásokat, akik részt vettek a Luna-16 automatikus űrállomás megteremtésében, és az űrrepülési program megvalósításában.

Borisz Petrov akadémikus a kozmikus automatika diadalaként értékeli a Luna-16 világraszóló kísérletét. Az ismert szovjet tudós aláhúzza: automaták irányították a Luna-16-ot Holdra vezető úttján. Ezzel azonban az automatika szerepe korántsem ért véget. Automatikus fűré vette a Hold-talajmintákat,

(Folytatás a 2. oldalon.)

A magyar—szovjet tervegyeztető tárgyalás, a közúti járműprogram, a késői betakarítás a Minisztertanács előtt

A kormány Tájékoztatói Hivatala közli:

A Minisztertanács csütörtökön ülést tartott. Jövőhagyólag tudomásul vette az Országos Tervhivatal elnökének jelentését a közel-múltban folytatott magyar—szovjet tervegyeztető tárgyalásokról. Egyben utasította a külkereskedelmi minisztert, hogy az elkövetkező öt évre szóló magyar—szovjet hosszú lejáratú kereskedelmi megállapodásokat készítse elő.

A tervhivatal elnökének előterjesztésére a kormány elfogadta az 1971. évi népgazdasági terv irányelveit, s egyetértett azzal, hogy a tervet a jóváhagyott elvi célkitűzések és fő előirányzatok alapján dolgozzák ki.

A közúti járműgyártás fejlesztésére a kormány két évvel ezelőtt határozatot hozott. Ennek alapján az idei tervben már 6400 autóbusz, 4658 tehergépkocsi, több ezer traktor és dömpel előállítását szerepel, s emellett a járművekhez szükséges sok tízezer főgépséget, alkatrészt gyártanak. E nagyszabású program továbbfejlesztését szolgálják azok a javaslatok, amelyeket a kohó- és gépipari miniszter a kormány elé terjesztett. A bel- és külföldi piac növekvő igényeinek kielégítésére 1971 és 75 között 41 800 autóbusz és mintegy 200 ezer hátsóhid gyártását tervezi a járműipar. A Minisztertanács a járműgyártás továbbfejlesztésére irányuló koncepciót jóváhagyta.

A kormány megtárgyalta és elfogadta a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter jelentését a nyári

mezőgazdasági munkák végrehajtásáról és más időszaki kérdésekről. A jelentés szerint a több mint 3 millió hold kalászos gabonát a kedvezőtlen időjárás miatt csak szeptember közepére, s jelentős katasztrális holdanként mintegy másfél-kétfélszáz veszteséggel tudták betakarítani. Az árvíz és az esőzések nyomán keletkezett belvíz is hozzájárult, hogy a gabona-, szőlő- és gyümölcsstermes lényegesen kevesebb a tavalyinál. Az őszi munkák: 4 millió holdról a termés betakarítása, talaj-előkészítés három és fél millió holdon, a szőlő-leszüretelése és feldolgozása, valamint a közel 2 millió tonna gyümölcs és zöldség betakarítása jelentős erőfeszítéseket és körültekintő munkaszervezést kíván a mezőgazdaság dolgozóitól. Az őszi vetésekhez elegendő vetőmag áll rendelkezésre. A műtrágyaellátás javult, de foszfortartalmú műtrágyából nem tudják az igényeket maradéktalanul kielégíteni. A mezőgazdasági nagyüzemekben a rendelkezésre álló gépekkel az őszi mezőgazdasági munkák csak akkor fejezhetők be időben, ha nyújtott, illetve kettős műszakban az előző évekkel nagyobb arányban üzemeltetik a gépeket. Ezenkívül igen sok kézi munkaerőre van szükség, ezért minden mozgósítható, kiegészítő munkaerőt be kell vonni a betakarítási munkákba.

A pénzügyminiszter előterjesztése alapján a kormány határozatot hozott a borforgalmi adó új rendszerének kialakításáról. Egyszerűbbé válik az adóztatás, mivel azok a termelők, akiknek évi bortelesége nem haladja meg az 5 hektoliter (tehát a termelők csaknem 90 százaléka), a jövőben nem esetenként, hanem a többi adóhoz hasonlóan évenként, s az ötévi átlagtermés alapján általánnyal fizetik majd a borforgalmi adójukat.

A Központi Népi Ellenőrzési Bizottság elnöke beszámolt az óvodák és napközi otthonok vizsgálatának eredményéről. Az óvodákban és napközi otthonokban 400 ezer gyermek felügyeletét és nevelését látják el. Az utóbbi tíz évben 136 ezer fővel növekedett az elhelyezett gyermekek száma. Az óvodai ellátottság aránya 33,7 százalékról 54,3 százalékra, a napközi otthonokban elhelyezett tanulók aránya 6,6 százalékról 15,4 százalékra növekedett. A kormány az előterjesztést tudomásul vette és megállapította, hogy az újabb óvodai és napközi otthoni férőhelyek létesítése, fejlesztése és ellátása állandó, fontos feladat. Felkérte a Szakszervezetek Országos Tanácsát, felhívta a vállalatokat és a tanácsokat, hogy az eddiginél is fokozottabb együttműködéssel segítsék ezt a munkát.

A külügyminiszter előterjesztésére a kormány jóváhagyta az ENSZ-közpüli jubileumi ülésszakára utazó magyar delegáció összetételét és tevékenységének irányelveit.

A Minisztertanács határozatot hozott az ENSZ fejlesztési segélyprogramjához történő hozzájárulások mértékéről az 1971. évre.

A külügyminiszter jelentést tett Jan Markó csehszlovák külügyminiszterrel folytatott tanácskozásairól. A kormány a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

A honvédelmi miniszter jelentette a Kormányknak, hogy a közeljövőben a Varsói Szerződés tagállamai közös hadgyakorlatot tartanak, amelyen magyar katonai egységek is részt vesznek.

A közlekedés- és postaügyi miniszter a légiközlekedés biztonságával kapcsolatos kérdésekről adott tájékoztató jelentést, amelyet a kormány tudomásul vett.

A Központi Statisztikai Hivatal elnöke — egyetértésben a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterrel — javasolta, hogy az ENSZ mezőgazdasági és élelmiszerügyi szervezete által ajánlott mezőgazdasági világgazdasági Magyarországra is csatlakozzék. A kormány a javaslatot egyetértéssel.

A Minisztertanács ezután egyéb ügyeket tárgyal.

Magyar javaslat a FAO-konferencián

Csütörtökön folytatta tanácskozását a FAO 7. európai regionális konferenciája. A konferencia két javaslatot fogadott el, közülük az egyiket, a FAO magyar nemzeti bizottsága terjesztett elő. A magyar javaslat lényegében felhívást tartalmaz arra, hogy a különféle — főképpen az európai — országok a mezőgazdasági munka hatékonyabbá tételére fokozzák és tökéletesítsék a tudományos-műszaki együttműködést.

A konferencián ülést tartott az erdészeti bizottság. A bizottság ülésén a magyar képviselő is felszólalt.

A FAO 7. európai regionális konferenciájának budapesti ülészakán résztvevő A. H. Boerma, a szervezet vezérigazgatója csütörtökön elutazott Budapestre.

Búcsúztatására a Ferihegyi repülőtérén megjelent dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter és Kazareczki Kálmán miniszterhelyettes, a FAO magyar nemzeti bizottságának elnöke.

A szegedi tanács rendelete

A kötelező munkaközvetítésről

A munkahely cserebere, a vándorlás előnytelen egy gazdasági szervezet számára. Következésképpen káros a népgazdaság egészére is. Mit lehet ez ellen tenni? Ha nem is a legcélszerűbb megoldás, de bizonyos mértékig segítséget adhat a kötelező munkaközvetítés is. Erről a rendelkezésről kértünk tájékoztatást a városi tanács vb munkaügyi osztályának vezetőjétől, Eperjesi Júliától.

A Szeged megyei jogú városi tanács vb-elnökének 1/1970. számú rendelete szabályozza a kötelező munkaközvetítés rendjét a város területén. A rendelkezés október elsején lép hatályba. A következő munkakörökre terjed ki a kötelező munkaközvetítés: az alkalmazott állománycsoportban, az adminisztratív és műszaki dolgozókra (kivéve a vezető állásúakat és az első alkalommal munkát vállalkozókat) ezenkívül a kisegítőkre (portás, éjjeliőr, takarítók, konyhai alkalmazottak és egyéb csökkent munkaképességűekkel betölthető munkakörök), valamint a bedolgozókra. Kiterjed a kötelező munkaközvetítés azokra, akik a munkaviszonyukat a jogszabállyal ellentétes módon („kilepett” bejegyzéssel) szüntetik meg, vagy a munkahelyüket sürűn (évente például kétszer) változtatják.

A rendelkezés pontosan körülírja, hogy miképpen történik a kötelező munkaközvetítés. A közvetítőlapot a munkaviszony keletkezésétől számítva egy esztendőig a munkakönyvben kell őrizni, s azt az ellenőrző személyeknek fel kell mutatni. A vállalatok kötelesek az előírt munkakörökre a munkaerőigényt bejelenteni a tanács munkaügyi osztályának.

A városi tanács vb munkaügyi osztálya rendszeresen ellenőrzi a foglalkoztatást. A rendelet ötödik paragrafusa egyébként a következőket írja elő: „Ha a kötelező munkaközvetítés alá tartozó dolgozót közvetítés nélkül alkalmazták, a Rendelet 11. §. (1) bekezdése szerint a közvetítés nélkül létesített munkaviszony érvénytelen. A kötelező munkaközvetítésre vonatkozó előírások megszegése a 17/1968. (IV. 14.) Korm. számú rendelet 75. §-a szerint szabálysértésnek minősül és

elkövetője 3000 forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.” Elég világos a megfogalmazás és a szankció is. Nem éri meg a vállalatnak, de a dolgozónak sem, hogy kikérülje az egyenes utat.

A kötelező munkaközvetítés bevezetése nem új dolog, s nem is szegedi specialitás. Hasonlóan cselekedett már több megye tanácsa, köztük a Csongrád megyei

is, s október elsejétől érvényes lesz a rendelkezés Szeged városában is. Ha nem is jelent teljes gyógyírt ez a rendelkezés, de remélhetően a munkavállalók egyes körére hatással lesz, a megfontolatlan munkahely cseréjét csökkenteni majd, s elősegíti a munkaerőmozgás egészségesebb irányát, a krónikus munkaerőhiánnyal küzdő vállalatoknak ad némi támogatást. Talán mérséklődik az utóbbi egy-két évben tapasztalható nagy mozgás, s nem fog Szeged város 80 ezer dolgozójából évente 18—20 ezer fő egy, vagy több esetben munkahelyet cserélni.

Ügyvitelgépesítési kiállítás

Tegnap, csütörtök délután, a Tisza szálló nagyszobájában ünnepélyes keretek között megnyílt az első országos közlekedési szervezési és ügyvitelgépesítési konferencia. Az ország több mint 250 számítástechnikai szakemberét dr. Kovács Kálmán, az MTE SZ Csongrád megyei elnöke köszöntötte, majd a tudományos programot Lindner József, a MÁV vezérigazgató helyettese nyitotta meg.

Az ügyvitelt, az adminisztrációt forradalmasító vívmányokról érdekes előadások hangzottak el. Az elektronikus számítógépekről és berendezéseiről Cséfalvi Károly, a Villamosenergiai Kutató Intézet tudományos tanácsadója, majd az adatátvitel témájáról Kuczoray Imre villamosmérnök és Kádár Ágoston tudományos csoportvezető tartott előadást.

Délután Lindner József megnyitotta a konferencia alkalmából a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai képtárában rendezett ügyvitelgépesítési kiállítást. Az érdekes bemutatón a közönség működésben láthatta a legújabb magyar és külföldi gyártmányú író-automatákat, adatátviteli

Somogyi Károlyné felvétele

Működés közben az Orion berendezés

berendezéseket. Az Orion AHM-1200-as berendezése budapesti géppárjával állandó összeköttetésben áll, s a kiállítás alatt is továbbította az információkat. Ugyancsak itt láttuk a Ti-

sa Bútoripari Vállalat szegedi gyárának asztalait is, amelyek jól megfelelnek az irodai munkának, jó kiegészítő tartozékaik az elektronikus, vagy más számoló, író berendezéseknek.